

Tid Torsdagen den 23 mars 2023 kl. 16.30 – 16.40
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justering Måndagen den 3 april 2023 §§ 1-16, 18, 19, 20, 22, 23, 24

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 23 mars 2023, §§ 17, 21

Anders Österberg

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Anders Österberg (S) ordföranden
Dennis Wedin (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)
Anders Göransson (S)
Ida Mohlander (S)
Clara Lindblom (V)
Jonathan Metzger (V)
Lennart Tonell (MP)
Rita Valanko (M)
Fredrik Sand (M)
Anders Edin (SD)
André Nilsson (L)
Svante Linusson (C)

Tjänstgörande ersättare:

Ersättare:

Emil Bustos (S)
Tove Lönstad (S)
Bengt-Olov Tengmark (S)
Maj-Len Eklund (S)
Tim Schnoor (V) §§ 1-18, 20-24
Agneta Sundberg (V)
Felix Schartner Giertha (MP)
Robert Stahre (M)
Torbjörn Ebérus (M)
Patrick Amofah (C)
Aron Modig (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Thomas Andersson, Jenni Almgren, Ann-Charlotte Bergqvist, Göran Carlberg, Eleonor Eklind Forslin, Sverker Henriksson, Anders Johnson, Daniel Roos, Peter Svärd och Carolina Zandén samt nämndsekreterare Kerstin Thörner, personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-6.

§ 19**Projekt Slussen. Reviderat genomförandebeslut 2023**

Dnr E2023-00615

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner för sin del det fortsatta genomförandet av projekt Slussen, omfattande investeringsutgifter om 20 770 mnkr, investeringsinkomster om 8 140 mnkr och försäljningsinkomster om 538 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner det fortsatta genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att fortsätta att genomföra projektet.
2. Exploateringsnämnden beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1, att förvaltningschefen medges rätt att ansöka om relevanta bidrag, exempelvis för förebyggande åtgärder mot naturolyckor.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Jäv**

Tim Schnoor (V) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V) och Lennart Tonell (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - a. Att exploateringsnämnden godkänner för sin del det fortsatta genomförandet av projekt Slussen, omfattande investeringsutgifter om 20 770 mnkr, investeringsinkomster om 8 140 mnkr och försäljningsinkomster om 538 mnkr samt föreslår att

kommunfullmäktige godkänner det fortsatta genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att fortsätta att genomföra projektet.

- b. Att exploateringsnämnden beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, att förvaltningschefen medges rätt att ansöka om relevanta bidrag, exempelvis för förebyggande åtgärder mot naturolyckor.
- c. Att exploateringsnämnden samt kommunstyrelsen ska delges en löpande lägesredovisning fram till dess att projekt Slussen i sin helhet står klar. Denna ska göras kvartalsvis som ett minimum.
- d. Att exploateringskontoret vid närmast påföljande sammanträde återkommer till nämnden med en redovisning över vilka kostnadsbesparande åtgärder som kontoret har analyserat inför detta reviderade genomförandebeslut.
- e. Att därutöver anföra:

Exploateringsnämnden är ansvarig för ombyggnationen av Slussen och den exploatering som planeras i samband med detta. Huvudarbetena har pågått, och pågår fortfarande, med stora utmaningar bland annat på grund av omfattande arkeologiska utgrävningar i området, komplicerade geotekniska förutsättningar och andra tekniska utmaningar med bland annat arbeten i direkt anslutning till tunnelbanan. Ett färdigställande av Slussen är givetvis nödvändigt och projektet har under alla år haft en bred politisk uppbackning oavsett styrande majoritet i Stadshuset. Vi konstaterar att projektet återigen har fördrats och ett reviderat genomförandebeslut tyvärr krävs för att projektet ska kunna färdigställas.

Givet komplexiteten och projektets historik och kostnadsökningar som helhet ser vi ett behov av att öka den politiska styrningen av det fortsatta arbetet. Istället för att exploateringskontoret som tidigare, ges full delegationsrätt på de olika delbesluten i genomförandet, så anser vi att det behövs en ny form av avvikelserrapportering till nämnden som lämnas betydligt tätare än tidigare. Detta för att öka nämndens möjlighet till politisk styrning vad gäller tidplan och ekonomi kopplat till de beslutade ramarna. Exploateringskontoret behöver också hitta en modell för uppföljning av de upphandlingar som görs, i syfte att förstärka rapporteringen till nämnden. Vi anser därtill att exploateringsnämnden samt kommunstyrelsen ska delges en löpande lägesredovisning

fram till dess att projekt Slussen i sin helhet står klar. Denna ska göras kvartalsvis som ett minimum.

Det har tidigare efterfrågats krav på kostnadsbesparingar. En redovisning av kostnadsbesparande åtgärder saknas dock helt i föreliggande ärende och vi anser att nämnden bör få ta del av hur exploateringskontoret arbetat med kostnadsbesparingar. Vi anser att kostnadsbesparingar behöver genomföras. Staden behöver också säkerställa ett effektivt och tillitsfullt samarbete mellan projektets olika aktörer och tydligare politisk styrning med kontrollstationer, när risken för förseningar och fördyringar uppenbaras. Alla stora projekt och evenemang medför risker och sårbarheter inom organisationen. Vi vill därför att staden ska utveckla en central funktion med externa granskare för stora projekt som exempelvis Slussen.

Avslutningsvis kan vi därför bara beklaga att vänsterstyret skickade ut detta mycket omfattande och komplexa ärende till oppositionen blott en vecka innan nämndens sammanträde. Vi anser också att det är anmärkningsvärt att nämnden får en dragning om projektet först efter att sammanträdet avslutats och beslut fattats. I komplicerade ärenden som detta hade vi snarare önskat en process där nämnden fått en fördjupad dragning vid föregående sammanträde för att beredas möjlighet att ställa frågor och underlätta inläsningen i de komplicerade sakfrågorna som ärendet berör i rimlig tid.

- 3) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
- a. Exploateringsnämnden godkänner för sin del det fortsatta genomförandet av projekt Slussen, omfattande investeringsutgifter om 20 770 mnkr, investeringsinkomster om 8 140 mnkr och försäljningsinkomster om 538 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner det fortsatta genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom Exploateringskontoret, i uppdrag att fortsätta att genomföra projektet.
 - b. Exploateringsnämnden beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, att förvaltningschefen medges rätt att ansöka om relevanta bidrag, exempelvis för förebyggande åtgärder mot naturolyckor.

- c. Exploateringsnämnden ger Exploateringskontoret i uppdrag att genomföra en extern haverikommission av projektet Nya Slussen.
- d. Därutöver anföra:

Sverigedemokraterna vill framhålla några av de problem och brister som har blivit tydliga i projektet Nya Slussen. Först och främst är budgetavvikelsen på 13,5 procent mot beslutad nettoutgift och förseningen av bussterminalens driftsättning med sex månader mycket oroande. Detta visar på bristande planering och kontroll över projektets ekonomi och tidsramar. Projektets omfattning har förändrats över tid, vilket har lett till att kostnaderna har ökat och att projektet har försenats med cirka två år. Dessa förändringar och förseningar är oacceptabla för medborgarna i Stockholm och skadar förtroendet för politiken och beslutsfattarna.

Sverigedemokraterna var inte delaktiga i beslutet bakom nya Slussen. Vi förordnade en upprustning av befintlig anläggning. Byggnationen av Nya slussen har påbörjats och staden kan inte i detta läge avsluta projektet. Vi ställer oss därför bakom det fortsatta genomförandet, trots den anmärkningsvärda fördyringen. Här vill vi påtala att grunden som lades av övriga partier inför beslutet under 2010 har skapat denna allvarliga situation.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V) och Lennart Tonell (MP).

Reservation

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Aron Modig (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C).

Kerstin Thörner